

WP3: Aktivnost 3.5 Training

Izobraževanje za javne uslužbence in energetske upravljalce

1. del: Uvod in zakonodajni okvir

Projekt ENERJ gradi na zavedanju, da lahko **skupni pristop** k energetskega načrtovanju, zlasti za majhne lokalne oblasti, omogoči doseganje učinkovitejših rezultatov od individualnega, kajti, kot priznava tudi Evropska komisija (glej npr. Vodnik za skupni akcijski načrt za trajnostno energijo, izdan v okviru Konvencije županov) - združene občine lahko:

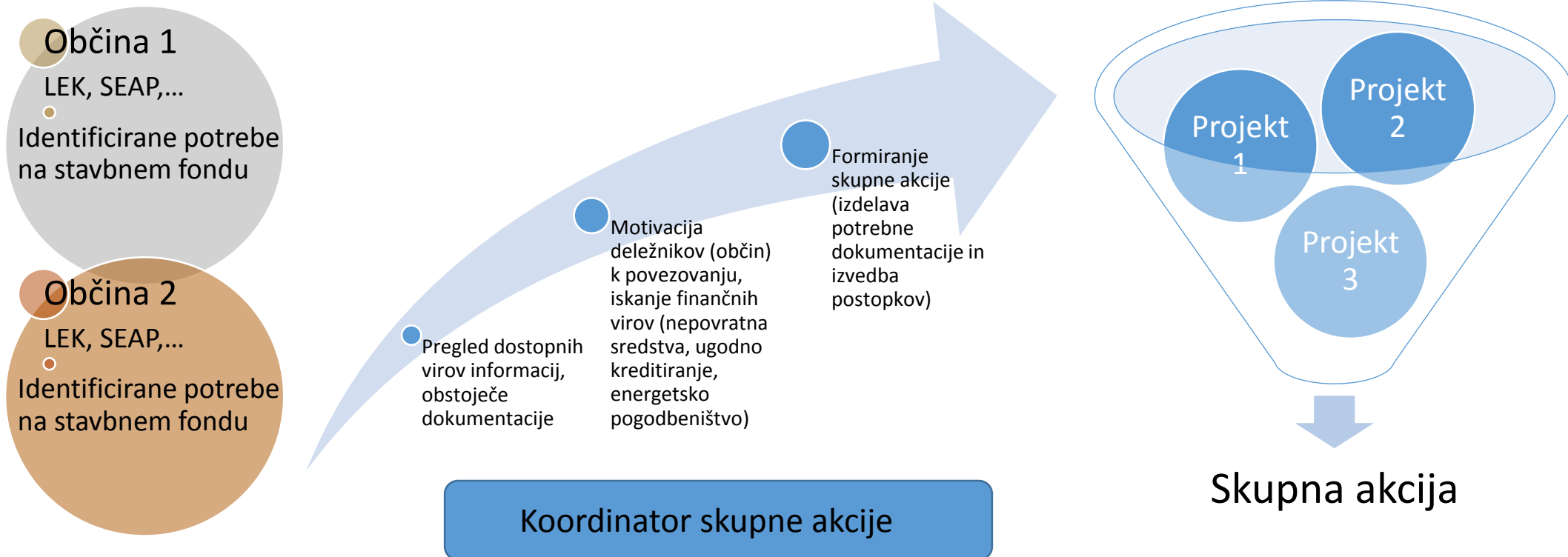
- lažje prepoznavajo možnosti za ukrepe z velikim učinkom
- Imajo koristi od ekonomije obsega
- učinkoviteje rešujejo problem pomanjkanja človeških in finančnih virov
- združijo prizadevanja za pripravo, izvajanje in spremljanje SEAP.

Cilji projekta ENERJ:

Glavni cilj projekta je izboljšati in izboljšati koordinacijo in izvajanje SEAP-ov in drugih energetske konceptov in akcijskih planov v zvezi z doseganjem ciljev EU in nacionalnih ciljev glede energetske učinkovitosti javnih zgradb. Pristop projekta temelji na prepričanju, da je treba za doseganje otipljivih učinkov v zvezi z energetske učinkovitostjo v javnih stavbah **formirati skupne akcije**, v katere se bo povezal večje število občin/javnih institucij, ki bodo imele koristi iz ekonomije obsega, ki ga prinaša tak pristop k energetske prenovam javnih stavb.

Koncept skupne akcije:

EU zakonodaja in usmeritve:

- Politike EU za energetska učinkovitost so prenesene v nacionalno zakonodajo in ureditev z direktivami. Obe direktivi, ki obravnavata temo energetske učinkovitosti stavb, sta 2010/31 / EU (prenovitev EPBD) in 2012/27 / EU (Energetska učinkovitost). Ker je vsaka država članica izvajala določbe direktive v svoji zakonodaji (kodeksi gradbenih del itd.), ki jo je sprejela za nacionalne posebnosti, morajo partnerji ENERJ pripraviti gradivo za usposabljanje za vsako posamezno državo.
- Dne 19. maja 2010 sta Evropski parlament in Svet Evropske unije sprejela prenovitev Direktive o energetska učinkovitosti stavb - 2010/31 / EU (prenovljena EPBD), da bi okrepili zahteve glede energetske učinkovitosti in pojasnili in racionalizirali nekatere določbe direktive iz leta 2002, ki jo je nadomestila. V prenovljenem predlogu je bil potrjen pomen učinkovitega izvajanja na ravni držav članic, pomena sodelovanja na ravni Skupnosti in močne dolgoročne zavezanosti in vloge same Komisije za podporo takšnemu učinkovitemu izvajanju.

- Direktiva o energetske učinkovitosti iz leta 2012 je vzpostavila sklop zavezujočih ukrepov, s katerimi bi EU lahko do leta 2020 dosegla cilj 20-odstotne energetske učinkovitosti. V skladu z direktivo morajo vse države EU učinkoviteje uporabljati energijo v vseh fazah energetske verige od proizvodnje do končna potrošnja.
- Evropska komisija je 30. novembra 2016 predstavila sveženj političnih pobud, ki bodo vplivale na politiko energetske učinkovitosti do leta 2030. Komisija predlaga zavezujoč cilj v celotni EU za 30% za energetske učinkovitost do leta 2030, pri čemer je poudaril zavezo EU, .
- Države EU so se dogovorile o novem okviru za podnebje in energijo iz leta 2030, vključno s cilji in cilji politike EU za obdobje med letoma 2020 in 2030. Cilj, ki se nanaša na energetske učinkovitost, je najmanj 27% prihrankov energije v primerjavi s običajnimi podjetji scenarij.

- **Okvir vključuje tri cilje za leto 2030:**

- *prihranek energije najmanj 27%*
- *40-odstotno zmanjšanje emisij toplogrednih plinov v primerjavi z ravnmi iz leta 1990*
- *vsaj 27-odstotni delež porabe obnovljive energije*

- **Komisija predlaga posodobitev Direktive o energetske učinkovitosti za leto 2012 z:**

- *uskladitev ciljev energetske učinkovitosti s podnebnim in energetske okvirom EU 2030;*
- *po letu 2020 se bo obveznost varčevanja z energijo, ki od dobaviteljev energije in distributerjev energije zahteva od leta 2021 do 2030 letno prihraniti 1,5% energije, da bi pritegnila zasebne naložbe in podprla nastanek novih akterjev na trgu; da omogočijo prilagojene politike, ki upoštevajo nacionalne posebnosti, lahko države članice to zahtevo izpolnijo tudi z alternativnimi ukrepi z enakim učinkom, kot so sheme podpore za energetske učinkovitost;*
- *izboljšanje merjenja in zaračunavanja porabe energije za ogrevanje in hlajenje potrošnikov.*

Prenos v slovenski pravni red:

Direktiva 2010/31/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 19. maja 2009 o **energetski učinkovitosti stavb (prenovitev)**

- Obvezne so skoraj nič-energijske stavbe: po letu 2018 za javni sektor, po 2020 vse;
- Akcijski načrt za skoraj nič-energijske stavbe;
- Obvezne študije izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo z energijo (nove stavbe in rekonstrukcije; obvezna sestavina PGD);
- Minimalne energetske zahteve za tehnične sisteme (PURES)
- Energetske izkaznice
- Pregledi klimatskih sistemov z izhodno močjo nad 12 kW
- Pregledi ogrevalnih sistemov nad 20 kW

Pravni okvir za prenos direktive:

- Zakon o graditvi objektov oz Gradbeni zakon (metodologija izračuna energetske učinkovitosti in minimalne zahteve stavb),
- Energetski zakon - stari (študija izvedljivosti, energetsko certificiranje stavb - EI, pregledi klimatskih sistemov, neodvisni strokovnjaki),
- Zakon o varstvu okolja (pregledi kotlov),
in pripadajoči podzakonski predpisi

Pravilnik o učinkoviti rabi energije v stavbah, Uradni list RS, št. 52/10 (PURES)
Podzakonski akt ZGO,
Za nove stavbe in rekonstrukcije,
Bistveno strožje zahteve,
Določa obvezen delež obnovljivih virov energije,
Tehnične zahteve za sisteme ogrevanja, pripravo tople vode, prezračevanje, hlajenje in razsvetljavo,
Strožje zahteve za javni sektor.

- Pravilnik o metodologiji izdelave in vsebini študije izvedljivosti alternativnih sistemov za oskrbo stavb z energijo, Ur. l. RS, št. 35/08,
- Pravilnik o rednih pregledih klimatskih sistemov, Ur. l. RS, št. 26/08,
- Pravilnik o usposabljanju, licencah in registru licenc neodvisnih strokovnjakov za redne preglede klimatskih sistemov, Ur. l. RS, št. 18/16,
- Pravilnik o metodologiji izdelave in izdaji energetskega izkaznika stavb, Ur. l. RS, št. 92/14.

Lokalni energetska koncept:

-29. člen EZ (lokalni energetska koncept)

(1) Lokalna skupnost sprejme lokalni energetska koncept (v nadaljnjem besedilu: LEK) kot program ravnanja z energijo v lokalni skupnosti po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za energijo, in ga objavi na svojih spletnih straneh.

(2) Na podlagi LEK se načrtujejo prostorski in gospodarski razvoj lokalne skupnosti, razvoj lokalnih energetskih gospodarskih javnih služb, učinkovita raba energije in njeno varčevanje, uporaba obnovljivih virov energije ter izboljšanje kakovosti zraka na območju lokalne skupnosti.

(3) V LEK se opredelijo cilji in ukrepi za doseganje teh ciljev, ki morajo biti v skladu z EKS in akcijskimi načrti iz 26. člena tega zakona in cilji za izboljšanje kakovosti zraka. LEK vključuje posebne cilje in ukrepe za prihranek energije in za povečanje energetske učinkovitosti stavb v lasti lokalnih skupnosti in stanovanjskih skladov ter lokalne načrte za energetska učinkovitost, ki upoštevajo dolgoročne strategije za spodbujanje naložb prenove stavb in možnost učinkovitega individualnega ogrevanja in hlajenja.

Lokalni energetski koncept:

- priročnik za izdelavo LEK predvideva analizo javnih stavb:

8.1.2.1 Analiza dejanskega stanja javnih stavb

S ciljem podati konkretne potrebne ukrepe s področja URE v javnih stavbah je potrebno predhodno podrobno analizirati dejansko stanje teh stavb. Prva faza analize so vprašalniki, ki jih sestavi izdelovalec, lokalna skupnost pa jih pošlje na vsako obravnavano javno stavbo. Vprašalniki morajo zajeti naslednje podatke:

- ✓ Naslov stavbe.
- ✓ Leto izgradnje.
- ✓ Ogrevana površina.
- ✓ Število uporabnikov.
- ✓ Proizvajalca, tip in nazivno toplotno moč kurilne naprave.
- ✓ Vrsto energenta za ogrevanje stavbe.
- ✓ Podatke o ogrevalnem sistemu (način ogrevanja, vrsto regulacijskih ventilov, vrsto obtočnih črpalk, toplotno izolacijo cevi v kotlovnici in v neogrevanih prostorih).
- ✓ Podatke o prezračevanju v stavbi (način prezračevanja, tehnični opis naprav za prezračevanje).
- ✓ Način priprave tople sanitarne vode s prostornino grelnika vode.
- ✓ Podatke o razsvetljavi (učinkovitost, vrste svetilk).
- ✓ Stavbno pohištvo (material, vrsto zasteklitve),
- ✓ Toplotno izolacijo ovoja stavbe (vrsta materiala in debelino izolacije).

Skupno javno naročanje:

Zakon o javnem naročanju (ZJN-3) 33. Člen

(priložnostno skupno javno naročanje)

(1) Najmanj dva naročnika se lahko dogovorita za skupno izvedbo oddaje določenih javnih naročil. Določeno javno naročilo se lahko odda kot skupno na podlagi pooblastil enega ali več naročnikov.

(2) Če se postopek javnega naročanja v celoti izvaja skupaj v imenu in za račun vseh v skupno javno naročanje vključenih naročnikov, so ti skupaj odgovorni za izpolnitev svojih obveznosti v skladu s tem zakonom. To velja tudi v primeru, v katerem en naročnik vodi postopek, pri čemer deluje za svoj račun in za račun drugih naročnikov.

(3) Če se celotni postopek javnega naročanja ne izvaja v imenu in za račun v skupno javno naročanje vključenih naročnikov, so ti skupaj odgovorni le za tiste dele, ki jih izvajajo skupaj. Vsak naročnik je izključno odgovoren za izpolnitev svojih obveznosti v skladu s tem zakonom v zvezi s tistimi deli, ki jih izvaja v svojem imenu in za svoj račun.

Javno-zasebno partnerstvo:

Zakon o javno-zasebnem partnerstvu (ZJZP)

2. člen

(javno-zasebno partnerstvo)

Javno-zasebno partnerstvo predstavlja razmerje zasebnega vlaganja v javne projekte in/ali javnega sofinanciranja zasebnih projektov, ki so v javnem interesu, ter je sklenjeno med javnim in zasebnim partnerjem v zvezi z izgradnjo, vzdrževanjem in upravljanjem javne infrastrukture ali drugimi projekti, ki so v javnem interesu, in s tem povezanim izvajanjem gospodarskih in drugih javnih služb ali dejavnosti, ki se zagotavljajo na način in pod pogoji, ki veljajo za gospodarske javne službe, oziroma drugih dejavnosti, katerih izvajanje je v javnem interesu, oziroma drugo vlaganje zasebnih ali zasebnih in javnih sredstev v zgraditev objektov in naprav, ki so deloma ali v celoti v javnem interesu, oziroma v dejavnosti, katerih izvajanje je v javnem interesu.